

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY

Platnost: od 1. 9. 2021

č. j.: mš 46/2021

I. ÚVOD

Minimální preventivní program je systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit. Vymezuje model vhodného chování dětí a učitelů k ostatním, je založen na posilování komunikačních dovedností, formování postojů a vytváření pozitivního sociálního prostředí, schopností vytvářet přátelské vazby, asertivních dovedností, zlepšení sebeovládání, učení se nenásilnému zvládnutí konfliktů, zvládnutí úzkosti a stresu. Program má pomoci vytvořit pracovníkům mateřské školy podnětné prostředí pro výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu, a tím napomáhat eliminovat negativní jevy současné společnosti, jakými jsou:

- fyzické i psychické závislosti (prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření, rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění, prevence virtuálních drog - patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách)
- nezdravé mezilidské vztahy (prevence šikany, projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu)
- psychické poruchy (prevence sexuálního zneužívání a týrání, kriminality a delikvence, vzniku poruch příjmu potravy)

Minimální preventivní program (MPP) uvádí konkrétní aktivity a jejich zařazení v průběhu školního roku. Za vypracování MPP zodpovídá ředitelka Mateřské školy Modřice, která koordinuje práci jednotlivých učitelů i ostatních zaměstnanců mateřské školy a vyhodnocuje aktuální situaci.

MPP je součástí Školního vzdělávacího plánu pro předškolní vzdělávání Mateřské školy Modřice, má platnost jednoho roku. Po jeho ukončení hodnotí ředitelka ve spolupráci s ostatními zaměstnanci efektivitu realizovaných aktivit v jednotlivých oblastech prevence, aktuální potřeby prevence a z výsledků hodnocení je pak vytvořen další roční preventivní program.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Modřice nabízí vzdělávání dětem ve věku 3 – 7 let. Škola má sedm heterogenních tříd s kapacitou 176 dětí, pracuje 26 zaměstnanců: 15 pedagogů, 2 asistentky pedagoga, ekonomka, 3 uklízečky, školnice a 4 kuchařky.

Do mateřské školy jsou zapsány děti z různého sociálního i kulturního prostředí. Jsou zde kromě dětí české národnosti i děti vietnamské, ukrajinské, slovenské a syrské. Máme zde také děti se speciálně vzdělávacími potřebami. Pro děti je tedy přirozené být ve společnosti dětí odlišných svým zjevem, zvyky, chováním i jazykem.

Nesetkáváme se s projevy rasismu nebo šikany kvůli těmto odlišnostem. Ve třídách s dětmi začátkem školního roku tvoříme pravidla soužití, pravidla utvářející vztahy zaměstnanců, rodičů i dětí jsou součástí Školního řádu i Provozního řádu MŠ Modřice.

Nedílnou součástí výchovného působení na děti je přirozené chování a jednání mezi všemi zúčastněnými – komunikace, dodržování pravidel, řešení problémů.

Problémy vznikají v naší mateřské škole především nedodržováním a nerespektováním dohodnutých pravidel a nevhodnou komunikací. Rodiče mají možnost řešit záležitosti ohledně rizikového chování ihned při předávání dětí v ranních hodinách nebo při jejich vyzvedávání, pokud to nenaruší vzdělávací proces či bezpečnost dětí. Ke komunikaci jsou nejčastěji využívány individuální konzultace rodičů s učitelkami či ředitelkou mateřské školy mimo přímou pedagogickou činnost, konzultace po telefonu či písemně prostřednictvím mailu. Rodiče dostávají informace prostřednictvím nástěnek v šatnách, třídních schůzek a internetových stránek. V případech, kdy chce rodič cokoli projednat s učitelkou, je mu to umožněno v co nejkratší době. Konzultace o individuálním vývoji dítěte si rodiče mohou domluvit podle svých časových možností.

Školní vzdělávací plán pro předškolní vzdělávání má název „Co přináší rok“ a je zpracován podle Rámcového vzdělávacího plánu pro předškolní vzdělávání. Obsahem ŠVP PV jsou tyto integrované bloky:

- „To jsem já“ – zaměření na poznávání vlastní identity, vlastnosti a pocity
- „Hrajeme si spolu u jednoho stolu“ – utváření mezilidských vztahů
- „Chci všechno poznávat“ – vnímání okolního světa, souvislostí
- „Jsem pomocníkem, poradím si se vším“ – aktivní přístup, řešení problémů
- „Když jsem zdravý, vše mě baví“ – vytváření zdravého životního stylu

III. CÍLE PREVENCE

Naším cílem je působit na děti tak, aby jednaly s respektem k sobě i ostatním a to tak, že:

- nebudou ubližovat ostatním slovně ani fyzicky,
- budou udržovat své okolí v pořádku,
- nebudou záměrně ničit a poškozovat věci kolem sebe,
- budou mít povědomí o jiných národnostech a nebudou vůči nim zaujatí,
- budou vědět, že lhát a podvádět se nemá a proč,
- budou schopni popisovat svoje pocity,
- budou vědět, co je pro jejich tělo dobré a co naopak,
- budou jíst zdravě a mít dostatek pohybu,
- budou znát nebezpečí, která mohou ohrozit jejich zdraví a život,
- budou znát a dodržovat dohodnutá pravidla,
- budou se cítit spokojeně a bezpečně,
- budou si vážit sebe i ostatních.

Ve svém preventivním programu se zaměříme především na dodržování pravidel, na respekt k ostatním lidem, na konstruktivní řešení problémů a na utváření zdravých životních návyků.

Děti se učí nápodobou, je tedy nutné používat efektivní komunikaci, vytvořit bezpečné klima ve škole, které bude otevřené pro sdílení pocitů, názorů.

Dále do svého vzdělávacího plánu zařadíme aktivity, pomocí kterých děti seznámíme s tím, co je pro ně nebezpečné, ohrožující a jak se tomu bránit. Chtěli bychom do vzdělávání více zapojit rodiče, například formou společných aktivit, zprostředkování programu ze strany rodičů apod.

Zaměříme se na upevnění pozitivních vlastností a návyků dětí, na rozvoj samostatnosti a sebeobsluhy, v řešení každodenních situací, v rozhodování, v plánování, v komunikaci tak, aby dokázaly::

- navrhnout další varianty řešení,
- samostatně se rozhodnout v činnostech (přiměřených věku),
- jednoduchý problém vyřešit samo nebo ve spolupráci s kamarádem
- poradit si se složitějším problémem, postupovat podle pokynů a instrukcí
- vymýšlet nová nebo alternativní řešení, přicházet s vlastními nápady
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi
- odmítnout neznámé dospělé osoby
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- nebát se požádat o pomoc či radu.

IV. AKTIVITY PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

V jednotlivých třídách mateřské školy jsou vytvářena společně s dětmi pravidla chování a vzájemné komunikace. Vycházejí ze školního řádu, práv a povinností dítěte, respektují věkové zvláštnosti dětí. Pravidla jsou ve třídách viditelně umístěna ve formě piktogramů a dle potřeby opakována a připomínána (hromadně či individuálně).

Příklady pravidel:

- chodíme pomalu, abychom neublížili sobě ani ostatním (běháme jen ve třídě při pohybových hrách s pravidly),
- mluvíme a hrajeme si tak, abychom křikem a hlukem nerušili ostatní,
- spory řešíme slovem a dohodou (neublížíme si),
- pokud sami na něco nestačíme, požádáme o pomoc nejprve kamaráda nebo dospělou osobu,
- vážíme si práce druhých (neničíme stavby, výrobky druhých),
- používáme pěkná slova, nikomu se neposmíváme a nemluvíme hrubě,
- uklízíme hračky a věci na své místo,
- chceme-li si něco půjčit, požádám o to, ze skříněk jiných dětí nic nebereme.

Smyslem prevence patologických jevů je podporovat dítě k vytvoření zdravého sebevědomí, schopnosti bránit se projevům násilí, schopnosti správně komunikovat s ostatními, schopnosti účinně pomoci druhému či projevit snahu pomoci, rozvíjet emoční inteligenci a empatii k druhým.

U dětí se snažíme rozvíjet tyto dovednosti:

- bránit se projevům násilí
- respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých
- umět spolupracovat, snažit se dohodnout s ostatními

- přijmout roli ve hře (organizátor, pozorovatel, spoluhráč, soupeř)
- reagovat přiměřeně dané situaci
- přijímat drobný neúspěch, poučit se z dané situace
- umět se přizpůsobit změnám
- přiměřeně reagovat ve známých situacích, snažit se ovládnout
- projevovat se citlivě k živým bytostem
- respektovat rozdílné schopnosti, dovednosti a odlišnosti druhých
- důvěřovat svým schopnostem
- naučit se rozlišovat dobré a špatné
- dokázat vytvářet přátelské vztahy
- dodržovat hygienické návyky, obsloužit sám sebe
- dodržovat zásady správné životosprávy
- získat základy zdravého životního stylu

Do svých třídních vzdělávacích programů zařazují učitelky v rámci prevence tyto aktivity:

- rozhovory o rizikových jevech
- modelové situace
- exkurze, výlety
- promítání a četba k tématu
- multikulturní témata
- komunitní kruh se sdílením pocitů
- ochutnávání a příprava zdravé stravy
- pohybové aktivity
- námětové, skupinové, společenské, asociativní a kooperativní hry

Plánujeme akce společné pro všechny třídy:

- programy s policisty, studenty lékařské fakulty, hasiči
- tematická divadelní představení
- programy o handicapovaných lidech
- besedy a přednášky pro rodiče
- školení a semináře pro pedagogické pracovníky
- spolupráce se základní školou
- spolupráce s jinými organizacemi v obci (domov pro seniory, knihovna, městská policie)

Platnost: 1. 9. 2021 – 31. 8. 2022

Minimální preventivní program zpracovala ředitelka Mateřské školy Modřice